

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ДНІПРОВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Голова приймальної комісії,

ректор КЗВО «Дніпровська академія
неперервної освіти» ДОР»

В. В. Сиченко
«12» лютого 2019 р.

**ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ОСНОВ ПЕДАГОГІКИ**

для вступу на навчання за освітнім ступенем магістр
на основі освітнього ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного
рівня спеціаліста)
за спеціальністю **011 «Освітні, педагогічні науки»**

Дніпро
2019

ЗМІСТ

Пояснювальна записка

Розділ 1. Програма додаткового вступного випробування з основ педагогіки.

Розділ 2. Орієнтовний перелік питань до додаткового вступного випробування з основ педагогіки.

Розділ 3. Критерії оцінювання знань вступників.

Розділ 4. Список рекомендованої літератури

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Додаткове фахове вступне випробування - форма фахового вступного випробування, яке проводиться для вступників, які беруть участь у конкурсі для здобуття ступеня магістра на основі ступеня (рівня) бакалавра або вищого ступеня, здобутого **за іншою спеціальністю**, має кваліфікаційний характер і передбачає перевірку здатності до опанування магістерської програми за неспорідненою спеціальністю.

Форма проведення додаткового фахового вступного випробування - письмове опитування за білетами (за змістом поданої нижче програми).

Структура екзаменаційного білету - два теоретичні питання.

Структура екзаменаційної оцінки. Додаткове вступне випробування має кваліфікаційний характер, що оцінюється за двобальною шкалою - «склав»/«не склав», при цьому:

- а) для оцінювання використовується 100-бальна шкала;
- б) мінімальна позитивна оцінка складає 60 балів;
- в) до екзаменаційної відомості вноситься запис «склав», якщо вступник отримав оцінку нижчу ніж 60 балів і запис «не склав», якщо вступник отримав оцінку 60 або більше балів.

У випадку, якщо вступник не склав додаткове фахове вступне випробування, він втрачає право брати участь у конкурсному відборі за відповідною спеціальністю.

РОЗДІЛ 1. ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ОСНОВ ПЕДАГОГІКИ

Тема 1. Педагогіка як наука. Педагогіка - наука про виховання, навчання і освіту особистості. Об'єкт, предмет, функції і завдання педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Основні категорії педагогіки. Зв'язок педагогічної науки з іншими науками.

Професійна педагогіка як педагогічна галузь. Основні напрями професійної педагогіки.

Вікова педагогіка як галузь педагогіки. Напрями вікової педагогіки.

Основні етапи розвитку української педагогіки.

Народно-педагогічний ідеал українців. Основні етапи його розвитку.

Тема 2. Методи педагогічних досліджень. Дидактичні принципи науково-педагогічних досліджень. Організація педагогічного дослідження. Педагогічний експеримент. Класифікація методів педагогічного дослідження. Характеристика методів і методика науково-педагогічного дослідження. Етапи педагогічного дослідження.

Тема 3. Сутність, зміст процесу виховання. Визначення поняття виховання. Поняття про процес виховання. Структура процесу виховання. Мотиви виховання. Умови для ефективності процесу виховання. Мета виховання у цивілізованому суспільстві на сучасному етапі. Розвиток уявлень про виховання та його цілі. Національне виховання. Головна мета національного виховання. Суть змісту виховання у сучасній школі. Система актуальних виховних завдань (інтелектуальне, патріотичне, правове, моральне, художньо-естетичне, трудове, екологічне, фізичне виховання). Засвоєння соціального досвіду. Самовиховання учнів.

Тема 4. Основні закономірності та принципи виховання. Процес виховання як система. Особливості виховного процесу. Загальні закономірності процесу виховання. Принципи виховання. Характеристика принципів виховання.

Тема 5. Методи виховання. Поняття про методи виховання. Класифікація методів виховання. Методи формування свідомості особистості. Методи організації діяльності. Методи стимулювання. Вибір методів виховання.

Тема 6. Розвиток і формування особистості. Процес розвитку і формування особистості. Види розвитку і формування особистості. Основні фактори розвитку і формування особистості. Соціалізація. Типологічні підходи до психолого-педагогічної класифікації індивідів: типологія за будовою тіла, за типом темпераменту тощо. Гуманістична парадигма.

Тема 7. Міжособистісне та педагогічне спілкування. Поняття «спілкування». Типи спілкування, види, рівні, функції, сторони спілкування. Види міжособистісного спілкування. Імперативне спілкування і сфери його застосування. Механізми соціальної перцепції. Маніпулятивне і діалогічне спілкування. Педагогічного спілкування та його стилі. Вербальна та невербальна комунікація в педагогічному спілкуванні.

Тема 8. Процес навчання як цілісна система. Поняття процесу навчання, його структура. Основні дидактичні принципи навчання. Функції процесу навчання. Структура діяльності вчителя у навчальному процесі. Психологічні основи діяльності учнів у процесі навчання. Діяльність учителя і учня в різних видах навчання.

РОЗДІЛ 2. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ОСНОВ ПЕДАГОГІКИ

1. Педагогіка як наука, що вивчає процеси виховання, навчання і розвитку особистості. Предмет педагогіки.
2. Виховання як найважливіша педагогічна категорія і напрям педагогічної діяльності.
3. Освіта як найважливіша педагогічна категорія і напрям педагогічної діяльності.
4. Навчання як найважливіша категорія педагогіки і напрям педагогічної діяльності.
5. Основна мета та функції педагогічної науки.
6. Джерела розвитку педагогічної науки.
7. Педагогіка в системі інших наук.
8. Розвиток як категорія сучасної педагогіки.
9. Самовиховання як категорія сучасної педагогічної науки.
10. Взаємообумовленість педагогічних категорій освіти, виховання і навчання як важливих напрямів педагогічної діяльності.
11. Основні принципи освіти на сучасному етапі розвитку суспільства.
12. Професійна педагогіка як педагогічна галузь. Основні напрями професійної педагогіки.
13. Вікова педагогіка як галузь педагогіки. Напрями вікової педагогіки.
14. Внесок українських педагогів у педагогічну думку ХХ ст.
15. Основні етапи розвитку української педагогіки.
16. Народньо-педагогічний ідеал українців. Основні етапи його розвитку.
17. Особистість. Характеристики особистості.
18. Структура особистості.
19. Основні фактори розвитку і формування особистості.
20. Роль діяльності, активності та спілкування в розвитку особистості.
21. Системи стимулів, що впливають на поведінку особистості.
22. Соціалізація особистості.
23. Види міжособистісного спілкування.
24. Типи спілкування, види, рівні, функції, сторони спілкування.
25. Імперативне спілкування і сфери його застосування.
26. Маніпулятивне і діалогічне спілкування.

27. Педагогічного спілкування та його стилі.
28. Вербальні і невербальні рівні спілкування.
29. Невербальна комунікація в педагогічному спілкуванні.
30. Завдання та функції дидактики.
31. Охарактеризуйте процес навчання як єдність процесів викладання і учіння.
32. Дайте характеристику основних функцій навчання (освітньої, виховної, розвивальної).
33. Назвіть основні дидактичні принципи навчання.
34. Дайте характеристику принципу науковості.
35. Дайте характеристику принципу системності і послідовності.
36. Дайте характеристику принципу доступності.
37. Дайте характеристику принципу індивідуалізації навчання.
38. Дайте характеристику принципу наочності.
39. Дайте характеристику принципу емоційності.
40. Розкрийте сутність поняття змісту освіти.
41. Назвіть основні компоненти державних стандартів освіти.
42. Дайте характеристику навчального плану і навчальної програми (структура, компоненти, підготовка і затвердження).
43. Охарактеризуйте методи навчання та їх класифікації.
44. Засоби навчання, їх характеристика та особливості застосування.
45. Дайте характеристику організаційних форм навчання у закладі загальної середньої освіти.
46. Дайте характеристику організаційних форм навчання у вищій школі.
47. Організаційне і дидактичне забезпечення лекції, як організаційної форми навчання.
48. Організаційне і дидактичне забезпечення практичного заняття, як організаційної форми навчання.
49. Організаційне і дидактичне забезпечення лабораторного заняття, як організаційної форми навчання.
50. Типи та структура уроків, як організаційної форми навчання у закладі загальної середньої освіти.
51. Організація самостійної роботи у закладі загальної середньої освіти.
52. Організація і методичне забезпечення самостійної роботи студентів у вищій школі.
53. Оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності у закладі загальної середньої освіти.
54. Оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності у вищій школі.
55. Дати характеристику специфіки виховної роботи у навчальних закладах різних типів.
56. Розкрийте зміст основних закономірностей виховання.
57. Дайте характеристику сутності національного виховання.
58. Дайте характеристику сутності морального виховання.
59. Дайте характеристику сутності трудового виховання.
60. Дайте характеристику сутності правового виховання.
61. Дайте характеристику сутності превентивного виховання.
62. Дайте характеристику сутності екологічного виховання.
63. Дайте характеристику сутності естетичного виховання.
64. Дайте характеристику сутності фізичного виховання.
65. Дайте характеристику сутності гендерного виховання.
66. Дайте характеристику загальних методів виховання.
67. Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи.
68. Поняття методу педагогічного дослідження. Класифікація методів педагогічного дослідження.
69. Дайте коротку характеристику емпіричних методів дослідження (педагогічне спостереження, опитування, рейтинг, тестування, експертна оцінка, педагогічний експеримент).

70. Назвати основні етапи педагогічного експерименту (підготовчий, констатувальний, формувальний, узагальнюючий). Дати коротку характеристику кожного етапу.
71. Дайте коротку характеристику теоретичних методів педагогічного дослідження (індукція і дедукція, порівняння, аналіз і синтез, класифікація, абстрагування і конкретизація).
72. Дайте коротку характеристику методів кількісного оброблення результатів педагогічного дослідження.
73. Дайте порівняльну характеристику можливостей використання бесіди, інтерв'ю, анкетування.
74. Дайте характеристику змісту та вимог, правил і послідовності педагогічного спостереження.
75. Розкрийте сутність педагогічного дослідження.
76. Дайте характеристику принципів організації педагогічного дослідження.
77. Розкрийте сутність поняття процесу навчання, його структуру.
78. Охарактеризуйте функції процесу навчання.
79. Охарактеризуйте структуру діяльності вчителя у педагогічному процесі.

РОЗДІЛ 3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКА

Додаткове вступне випробування відбувається у письмовій формі на основі білетів. Білет складається з двох питань. Відповіді абітурієнтів оцінюються за 100-бальною шкалою за кожне з питань. Загальна оцінка дорівнює середній арифметичній балів за відповіді на всі питання білету. Мінімальний середній бал підсумкової оцінки, що дозволяє брати участь у конкурсі –60 балів.

Оцінювання відповідності вступників відбувається на підставі таких критеріїв:

- ✓ правильність відповідей; –системність мислення;
- ✓ чіткість відповіді на запитання;
- ✓ ступінь усвідомлення матеріалу;
- ✓ розуміння основних теоретичних положень;
- ✓ володіння науковою термінологією;
- ✓ рівень аналітичної культури;
- ✓ самостійність міркувань, наявність власних суджень;
- ✓ вміння логічно викладати свої думки;

Кількісні показники	Критерії оцінювання відповіді вступника
100-90 балів	Вступник виявляє міцні, системні й глибокі знання з педагогіки, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях, демонструє досконале знання і розуміння основних теоретичних положень, володіє науковою термінологією, самостійно аналізує та оцінює педагогічні явища, виявляє і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки, робить самостійні обґрунтовані висновки, виявляє вміння логічно викладати свої думки
89-74 балів	Вступник самостійно відтворює навчальний матеріал, виявляє знання і розуміння основних теоретичних положень, допускає незначні помилки під час пояснення окремих педагогічних явищ та у формулюванні наукових термінів, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, самостійно аналізує та оцінює педагогічні явища, застосовує знання у стандартних ситуаціях, робить самостійні, але недостатньо чіткі висновки, виправляє власні помилки, виявляє вміння логічно викладати свої думки
73-60 балів	Вступник самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал,

	виявляє недостатній рівень знань й розуміння основних положень основ педагогіки, допускає помилки під час пояснення окремих педагогічних явищ та у формулюванні наукових термінів, за допомогою викладача оцінює педагогічні явища, робить не чіткі висновки, частково дотримується логіки під час викладення своєї думки.
59-0 балів	Вступник виявляє поверхові знання й розуміння основних положень основ педагогіки, відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлювання (судження); допускає суттєві помилки під час пояснення педагогічних явищ та у формулюванні наукових термінів, оперує лише загальними фразами, не виявляє вміння логічно викладати свої думки.
Кількість балів	Оцінка за дворівневою шкалою
60 – 100	Склав
0 - 59	Не склав

РОЗДІЛ 4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Волкова Н.П. Педагогіка / Н.П. Волкова. –К.: Академвидав, 2007. -616с.
2. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методичні поради молодим науковцям/ С.У. Гончаренко. –К., 1995. -324с.
3. Зайченко І.В. Педагогіка [підручник]/ І. В. Зайченко. –3-те видання, перероблене та доповнене –К.: Ліра-К, 2016. –608 с.
4. Лаппо В.В. Основи педагогічних досліджень: Навчально-методичний посібник/ В.В.Лаппо. –Івано-Франківськ: НАІР, 2016. –284с.
5. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка / Н.Є. Мойсеюк. –К.: КДНК,2009.-656с.
6. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи/ М.М. Фіцула. К., 2014.-456с.

Завідувач кафедри загальної,
спеціальної педагогіки,
реабілітації та інклюзивної освіти

Н.А.Крупеніна